PRZEDPŁATA miesięcznie:
w Radomiu 85 kop.
z odn. do domu 93 k.
z przes. poczt. rb. 1.
Egzem. pojed. 10 gr.

OGŁOSZENIA za wiersz petitowy lub jego miejsce:
I-a strona kop. 50.
Nekrologi kop. 20.
Reklamy kop. 30.
IV-a strona kp. 10.

Rok XXXI. Niedziela 5 Sierpnia 1917 roku. № 174

GAZETA RADOMSKA

WYCHODZI CODZIENNIE.

REDAKCJA otwarta codziennie procz świąt i niedziel od godziny 12 do 2 po południu.
ADMINISTRACJA otwarta codziennie procz świąt i niedziel od godziny 9 do 3 po południu.

Adres Redakcji i Administracji: ulica Lubelska

Komunikat niemiecki

Berlin (KB). Urzędownie donoszą 4-go sierpnia. **Front zachodni:** Grupa wojsk nast. tronu bawarskiego ks. Ruprechta. Na froncie flandryjskim przy deszczowej pogodzie walka ogniowa była wczoraj jedynie na wybrzeżu i na północny wschód od Ypres szczególnie gwałtowną.

Natarcia Anglików w okolicy drogi Nieuport Westende oraz na wschód od Bixschaoote spełzły na niczem, zarówno jak silne natarcia pod Langemarck.

Roulers, dokąd schroniła się znaczna część ludności belgijskiej, uciekają ze strefy walk przed ogniem swych oswobodzicieli, nieprzyjaciel ostrzeliwał z najcięższych dział.

Walki na przedpolach na północ od kanału La Bassee oraz pod Monchy i Harrincourt miała pomyślny dla nas przebieg.

Grupa wojsk następcy tronu niemieckiego. Na zachód od Allemant w okolicy drogi Laon-Soissons kompanie francuskie wtargnęły przejściowo do jednego z naszych rowów, lecz zostały natychmiast znowu przepędzone.

Pod Cerny wojska nasze uzupełniły pomyślne wyniki walk z dnia 31 lipca. Uderzywszy znienacka na stanowiska francuskie u południowego końca tunelu, owładnęły nim, utrzymały je pomimo kilku kontr ataków i sprowadziły licznych jeńców.

Na lewym brzegu Mozy odparto zrana i wieczorem natarcia francuskie, podjęte po obu stronach drogi Malancourt Esnes po silnem przygotowaniu ogniowem.

Front wschodni: Grupa wojsk gen. feldm. ks. Leopolda Bawarskiego. Front wojsk gen.-pułk. v. Böhm-Ermolli. Na wschód od Husiatyna toczą się walki lokalne. Pomimo wytrwałego oporu Rosjan wzięto szturmem kilka miejscowości nad dolnym biegiem Zbrucza. Landwera bawarska odznaczyła się szczególnie przy zdobyciu Kadzyniec.

Między Dniestrem a Prutem nieprzyjaciel trzymał się jeszcze przed południem. W pierwszych godzinach popołudniowych pod naporem wojsk gen. piechoty Litzmanna zaczął ustępować i cofać się. Płonące na północ od Czerniowiec wsie wskazują drogę jego odwrotu.

Dziś rano od północy austrjacko-węgierskie wojsko gen. pułkownika Kristek'a, zaś od strony zachodniej, a na południe od Prutu, c. i k. wojska pod osobistem dowództwem J. C. W. komendanta wojsk gen.-pułkownika arcyksięcia Józefa wtargnęły do Czerniowiec. Stolica Bukowiny jest uwolniona od nieprzyjaciela.

Dalej na południe inne siły frontu gen.-pułkownika arcyksięcia Józefa przełamały już wczoraj stanowiska rosyjskie pod Słobodzią i Dawidenami.

Czudyn w dolinie małego Seretu, Sadej i alkej nad Suczawą są wzięte; w Kimpolungu austrjacko-węgierskie wojska posuwają się naprzód wśród walk o pojedyncze domy.

Również w górach po obu stronach Bystrzycy osiągnięto wśród walk postępy.

W okolicy Mgr. Casinului nowe natarcia przeciwnika były bezowocne i pociągnęły za sobą znaczne straty po jego stronie.

Komunikat austrjacki do zamknięcia dziennika nie nadszedł.

Wymiana depesz z powodu zajęcia Czerniowiec.

Berlin. Urzędowy komunikat Biura Wolffa: Generał-feldmarszałek wysłał do cesarza depeszę treści następującej:

„Gdy na Zachodzie odparliśmy pierwszy szturm wielkiego ataku angielsko-francuskiego i zadaliśmy Francuzom na innych częściach frontu dotkliwe straty, na Wschodzie począwszy od 19 lipca bez przerwy postępował naprzód napór wojsk niemieckich, austrjacko-węgierskich i tureckich.

Czerniowce zostały wzięte. W ten sposób Austro-Węgry są faktycznie wolne od wroga.

Proszę najpoddaniej Waszą cesarską mość o wydanie rozkazu wywieszenia flag i strzelania na zwycięstwo.

von Hindenburg.

Na to Jego Cesarska Mość raczył rozkazać: W Prusach i w Alzacji i Lotaryngji mają być wywieszone flagi i dane salwy.

W jaki sposób zdobyto Czerniowce?

Berlin. Z kwatery wojennej donoszą do „Voss. Zeitung“: Atak na Czerniowce nastąpił koncentracyjnie od północnego-zachodu i południowego zachodu. Od strony północno-zachodniej parły kolumny naszych wojsk z pod Śniatynia coraz silniej nieprzyjaciela, który coraz bardziej tracił siły w bezcelowych kontratakach. Od strony zaś południowo-zachodniej nacierały wojska nasze idące od Czeremoszu i coraz silniej zacieśniały pierścień około miasta.

Kupcy niemieccy przeciw sędziom polskim.

Jeszcze sądownictwa polskiego nie mamy, dopiero z trudem wielkim się tworzy, a już stanęły przeci niemu wrogie potęgi, już starają się wszelkimi środkami te świeżą gałąź państwowośc polskiej podciąć i zniszczyć. Nie cofają się nawet przed niecnymi podejrzeniami przeciwko sprawiedliwości polskich sędziów.

Onegdaj przyniósł w tej sprawie „Berliner Tageblatt“ organ kupiectwa i kapitału niemieckiego, popularny i wpływowy przez swe radykalne-demokratyczne pozory, znamienny artykuł p. t. „Wymiar sprawiedliwości w Polsce“ („Die Rechtsprechnug in Polen“). Wywodzi on co następuje:

„Niemiecki świat kupiecki, o ile utrzymuje stosunki z Polską, oczekuje z wielkiem naprężeniem a *nawet niepokojem* rozwoju tamtejszych stosunków prawnych. Przy tworzeniu generalnego-gubernatorstwa warszawskiego zniósł generalny gubernator osobnem zarządzeniem ordynację procesową i wprowadził *niemiecką*. Następnie zostały rozwiązane polskie sądy a na ich miejsce wstąpiły niemieckie wzgl. niemieccy sędziowie.

Przed kilku dniami rozeszła się wieść, że rząd nosi się z planem zmian w tym kierunku, żeby znowu znieść zastosowanie niemieckiej ordynacji procesowej cywilnej i że także niemieckie sądy mają być zwolna usuwane. Wiadomość ta budzi u interesowanych obawę, że powrócą dawniejsze nie zawsze bardzo miłe i pocieszające stosunki. Na podstawie dotychczasowych urzędowych wiadomości nie można jeszcze skontrolewać, o ile te obawy są usprawiedliwione. Przedewszystkiem zaś — a na tem zależy interesowanym najbardziej— nic dotychczas urzędowo niewiadomo z jakich kół będą się sędziowie rekrutować, to znaczy, *czy i jak długo będą czynni niemieccy sędziowie* czy też zamierzonem jest przydzielenie polskich sędziów“.

Organ kupiectwa i kapitału niemieckiego udaje, że nie wie, iż chodzi o zaprowadzenie *polskiego* sądownictwa, oczywista z polskimi sędziami, udaje, że niewie że chodzi o częściową realizację aktu z 5 listopada, o oddanie Polakom jednej z gałęzi państwowości! Manewr aż nadto przejrzysty chodzi im o to, żeby podkreślić zuchwalstwo, żądań polskich, a lekkomyślną ustępliwość niemieckiego rządu.

Świat kupiecki niemiecki oczekuje rozwoju stosunków prawnych w Polsce z

wielkiem naprężeniem, a nawet niepokojem!!! Niepokoi interesentów niemieckich polska sprawiedliwość! Obawiają się powrotu poprzednich stosunków“! Zdaniem kupców i kapitalistów niemieckich były to stosunki, nie zawsze pocieszające! Dają „delikatnie“ a przecież wyraźnie do zrozumienia, że polskiemu wymiarowi sprawiedliwości ufać nie można. Nie mogą sobie wyobrazić, żeby rząd niemiecki ośmielił się już teraz niemieckich sędziów usunąć, a zastąpić ich polskimi sędziami.

Duch hakaty, duch wszechniemiecki widoczny jest z przytoczonego artykułu. Inne narody powinny być szczęśliwe, jeżeli znajdują się pod niemiecką administracją.

Inne narody przeznaczone są tylko na to, by służyły interesom niemieckim. Ażeby uchronić kupców i kapitalistów niemieckich od groźnych wrzekomo dla ich interesów sądownictwa polskiego i sędziów polskich, należy rozwój naszej państwowości powstrzymać i Polskę jako prowincję niemiecką traktować.

Na szczęście hakata sprawy polskiej nie rozstrzyga i rozstrzygać nie będzie.

Artykuły podobne, jak cytowany, powinny nas jednak pouczyć, z jednej strony ile trudności rozwiązanie sprawy polskiej w szerokich warstwach narodu niemieckiego napotyka, z drugiej strony, jaką wartość posiada dla nas nawet taki częściowy dorobek w zakresie państwowości polskiej, jakim jest zdobycie polskiego sądownictwa

a. c.

Na straży państwowości polskiej...

Na straży państwowości polskiej stoi teraz.... „Deutsche Warschauer Zeitung“

„Deutsche Warschauer Zeitung“ ubolewa głęboko, że brygadjer Legjonów, Józef Piłsudski, człowiek, który chciał i mógł był stać się symbolem przyszłości Polski, nie zdołał ostatecznie znaleść drogi, prowadzącej z przeszłości w przyszłość, z podziemnej konspiracji, tak drogiej fantazji młodzieńczej, na otwartą widownię państwowo-twórczego działania“.

I uczy nas dalej ta sama „Deutsche Warschauer Zeitung“, że w epoce, w której powstać ma nowoczesne na szerokiej, demokratycznej podstawie zbudowane i na prawie oparte państwo polskie, nie ma miejsca na rekwizyty teatralne spiskowego romantyzmu, potępionego przez tylu wybitnych ludzi w Polsce, ludzi ze wszyskich obozów politycznych począwszy od konserwatywnego a kończąc na socjalistycznym“.

W końcu oświadcza „Deutsche Warschauer Zeitung“, że „w interesie pogłębienia poczucie prawa u ogółu polskiego zdecydowane są władze okupacyjne, pod żadnym pozorem nie dopuścić do tego aby w tym kraju wytworzyły się stosunki nie dające się pomyśleć w żadnem państwie opartem na prawie“.

Tych nauk nam udziela i te oświadczenia składa „Deutsche Warschauer Zeitung“ z okazji aresztowania Piłsudskiego.

Co do nas stoimy w tej sprawie, bardzo dla nas bolesnej, na stanowisku prawa

Nie zaprzeczamy generalnemu gubernatorstwu warszawskiemu prawa wykonywania nadzoru nad ruchem podróżnych i wykonywaniu tegoż prawa pociągania do odpowiedzialności tych, którzy posługują się fałszywymi dokumentami podróży. Nie możemy jednak uznać jego prawa interwencji w naszych stosunkach politycznych i partyjnych, bo są to sprawy polskie o charakterze ściśle wewnętrznym, które z wykonywaniem rządów okupacyjnych nie mają nic wspólnego. Interwencja w tych sprawach przedstawia się jako zaprzeczenie najistotniejszego naszego prawa swobodnego organizowania się na podstawie ogłoszoszej proklamacją z 5 listopada niepodległości.

Że chodziło tutaj poza kwestją dokumentów podroży o sprawę polską ściśle wewnętrzną, wynika choćby stąd, że przeważnej części argumentów politycznych zaczerpnęła „Deutsche Warschauer Zeitung“ z polemiki prasy polskiej na temat przysięgi legjonów i roli jaką przy tej okazji i przy innych politycznych okazjach odegrał Piłsudski. W szczególności zaczerpnęła „Deutsche Warschauer Zeitung“ argumentów z artykułów warszawskich dzienników: „Głosu“ „Gońca“ i „Godziny“.

Jest rzeczą jasną, że tego rodzaju „mentorskie“ artykuły jak cytowane komunikaty z „Deutsche Warschauer Zeitung“ w czasie kiedy rozbrzmiewa szeroko i głośne hasło samookreślenia narodów, nie mogą działać „uspakajająco“, że odnoszą wręcz przeciwny skutek, kompromitują żywioły państwowo-twórzze w Polsce w stosunku do czynnych dziś wszędzie żywiołów de-

Noc sierpniowa.

Pamięci dnia wkroczenia Józefa Piłsudskiego w granice Królestwa Polskiego.

W środku olbrzymiego koliska ziemi naszej piętrzą się wzwyż głazy granitowe grobowca... grobowca, co kryje straszną tajemnicę pogrzebanej żywcem przez matkobójców, rękoma obcej przemocy...

Noc sierpniowa... na płycie grobowej Historja wykuwa lata naszej niewoli. Odskakują od głazu granitowe odpryski i za całym szeregiem cyfr wyłania się rok 1914. Młot uderza o rękojeść dłuta w takt huku armatniego, co jak echo odległych piorunów obwieszcza światu o chwili rozpoczęcia boju narodów, o wielkiej chwili wzajemnych porachunków o „być lub nie być“...

— — — — — — — — —

O polska areno, zamknięta wokół wieńcem palących się wsi, o Colosseum polskie, co zamiast krzyża mieścisz w swoim środku grobowiec granitowy z Nią, pogrzebaną żywcem. Poza zgliszczami wsi, widzowie z obrożami niewolników na szyjach, patrzą w grobowiec, oszalali ze strachu, by nie wyszła Ona, by pojawieniem się swojem na arenie nie zakłuciła ich sytego spokoju niewolników. Potworne hasło czekać, nie odwalać płyty grobowej, obiega w okół między nimi i jako obręcz dławcza pragnie zdusić każdy odruch każde poczynanie czynu...

— — — — — — — — —

Wiodący ze sobą światowy narodów bój patrzą w grobowiec z myślą odwalenia płyty granitowej... Lecz... Ona, w którą zwróci się stronę... jaki da znak... jakie hasło... jaka w niej moc czynu?...

— — — — — — — — —

Noc sierpniowa. Słychać miarowy krok... przez arenę dąży ku grobowcowi zastęp zbrojny, a wiedzie ich Wódz ze sztandarem z Orłem Białym. Na dany przez niego znak zgruchotano płytę grobową silnemi, młodzieńczemi ramiony. Ku ciemnemu wnętrzu grobu wyciągnęli ręce z wołaniem: „Bądź pozdrowiona, Matko—Ojczyzno! Ci, co chcą umrzeć za wolność Twoją, witają Cię Wstań i idź! Krew tych, co już legli, woła na Cię wielkim głosem wstań i wyjdź!...

— — — — — — — — —

Przywołana waszym głosem i krwią waszą staję tu...

Cześć Ci i chwała, Wodzu i Twoja drużyno, co chcecie iść w bój z moskiewskim najeźdźcą za wolność moją. Cześć wam, że chcecie pomnożyć ten zastęp najszlachetniejszych synów moich, co stawali zawsze na szańcu, chroniącym mą tysiącletnią wielką przyszłość od zdeptania przez niszczycielski duch Wschodu.

Duch twórców ohydnego mordu nademną stanie do walki z Wami przez nikczemne wzbudzanie obojętności śród ogółu na zmaganie się Wasze, wywiesi upodlający sztandar pod hasłem czekania, co obcy ze mną zrobią, pod który z ochotą biedz będzie każdy polski tchórz. Ten czyn matkobójczego mordu nademną chcą upozorować koniecznością dziejową. Boją się mego zmartwychpowstania, pod znakiem niepodległości, bym, jako wolna, nie przemówiła słowami prawdy, piętnującemi ohydę tego mordu. Wy chcecie zmyć krwią waszą tę ohydę... Bogdajby ta młodociana ofiarna krew Wasza była ostatnią przelaną w tym celu.

— — — — — — — — —

Noc sierpniowa... Ona idzie naprzód, otoczona rojem iskier z palących się wsi polskich, a za nią Wódz ze sztandarem z Orłem Białem. — Idą naprzód tą jedyną polską drogą, co wiedzie do szańca, chroniącego nas od śmiertelnego zalewu ze Wschodu... Weszli na szaniec i wznieśli do góry pod znakiem niepodległości, sztandar z Orłem Białym. I dziś na tej wschodniej rubieży on tam powiewa... Biegnijcie pod jego znak, póki czas... Tam wre bój... może ostatni za nasz byt lub niebyt.

— — — — — — — — —

Noc sierpniowa...

Poprzez ziemię naszą snują się dziś gęste mgły bezczynu; z tych mgieł dochodzą głosy polskich swarów zwalczania się i porachunków wzajemnych marnotrawców czynu.

Z czynu zostało nam na dziś tylko wspomnienie...

— — — — — — — — —

Wacław Orłowski.

nę. W Radomiu jeszcze nikt się na to nie zdobył choć nie brak nam pomysłowych specjalistów.

— **Zmiana kursu rubla.** Z rozkazu Naczelnej Komendy Armji, urzędowy kurs rubla ustanowiony został na 3 korony 25 hal.

— **Złodzieje kieszonkowi operują.** W czwartek ubiegły skradziono na targu niezamożnej osobie z kieszeni portmonetkę z kilkoma rublami, przyczyniając jej tem wielką stratę. —Pilnujmy torebek ręcznych i kieszeni.

Ofiary: p. Stanisław Kalinowski złożył w Redakcji 1 rb. dla biednych.

Z KRAJU.

— **Zjazd przedstawicieli miast i miasteczek.** Wydział Budowlany Głównego Komitetu Ratunkowego łącznie z Radą m. Lublina organizują dwudniowy Zjazd przedstawicieli polskich miast i miastaczek, okupowanych przez Austro-Węgry. Zjazd odbędzie się w Lublinie dn. 6 i 9 września r. b.

Celem zjazdu będzie ustalenie potrzeb i obmyślenie środków, zmierzających do odbudowy zniszczonych przez działania wojenne oraz przebudowy i rozbudowy ocalałych od pożogi miast i miasteczek.

Zjazd ten niezawodnie poruszy i zainteresuje osoby i instytucje, którym sprawa polepszenia stanu naszych miast leży na sercu.

Bliższe szczegóły i program Zjazdu podamy niebawem

Autonomia dla instytutu w Puławach. Jak donosi „Ziemia Lubelska“, departament gospodarczy Rady Stanu w odpowiedzi na oświadczenie przyrodników i rolników w sprawie wyboru dyrektora, instytutu co lat trzy przez kierowników działów z pośród siebie, przesłał na ręce dra J. Kosińskiego, prezesa wydziału doświadczalno-naukowego Centralnego Towarzystwa rolniczego swą decyzję przychylną. O postanowieniu tem zostali już zawiadomieni komisarze austro-węgierscy przy T. R. S. celem wprowadzenia zmiany w statucie, mającym być niezadługo zatwierdzonym przez cesarza Karola I.

Autonomia Instytutu Naukowego gospodarstwa wiejskiego w Puławach została zatem, dzięki wysłuchaniu opinji społecznej przez departament gospodarstwa społecznego, uratowana i zapewne nic już nie stanie na przeszkodzie, ażeby zaproszeni przez władze okupacyjne przyszli kierownicy działów Instytutu przystąpili do wyborów pierwszego dyrektora.

— **Eksc. dr. Jerzy Madejski,** jako przewodniczący komitetu technicznego zwiedził wczoraj w towarzystwie swego zastępcy w komitecie, radcy Kozubskiego i inspektora fabrycznego Adama, fabrykę tutek i papierosów Krasuckiego przy ul. Krawieckiej, dalej jedną z największych fabryk metalurgicznych w Polce Akcyjnego Tow. Hessa i fabrykę narzędzi rolniczych Wolskiego i S-ki przy ulicy Foksal.

Zwiedzanie to miało na celu zapoznanie się z tutejszymi stosunkami przemysłowemi i z rodzajem i warunkami wytwórczości tych fabryk.

— **Zjazd kobiet.** W dn. 8—9 września r. b. odbędzie się w Warszawie Zjazd kobiet. Celem Zjazdu będzie omówienie akcji, jaką rozpocząć należy, aby w tej stanowczej i decydującej chwili dziejowej w nowobudującym się Państwie Polskim zapewnić kobietom należące się im słusznie prawa polityczne i cywilne.

Wszystkich informacji udziela biuro Zjazdu (ulica Żórawia 13 m. 1) przez lipiec w poniedziałki i piątki od godz. 5—7 w.

Komitet organizacyjny stanowią: Przewodnicząca — dr. Justyna Budzińska-Tylicka; wiceprzewodnicząca—Teodora Męczkowska; sekretarka — Anna Paradowska; członkinie: Marja Chmieleńska, Ludwika Jahołkowska-Koszutska, Helena Skłodowska-Szalay.

TELEGRAMY.

Hr. Adam Tarnowski posłem w Sztokholmie.

Wiedeń. Hr. Adam Tarnowski, aż do wybuchu wojny ze Stanami Zjednoczonemi ambasador w Waszyngtonie, zamianowany został posłem w Sztokholmie. Nominacja ta budzi tem więkrze wrażenie, że stanowisko to posła—niewątpliwie ze względu na obecne wybitne międzynarodowe znaczenie tego posterunku—obejmuje wyjątkowo dyplomata, posiadający rangę ambasadora. Hr. Tarnowski wyjeżdża do Sztokholmu w najbliższy piątek.

Szkolnictwo i sądownictwo polskie.

Warszawa. Na podstawie układów pomiędzy T. R Stanu a władzami okupacyjnymi przejęcie sądownictwa przez władze polskie nastąpi już w bm., a szkolnictwa we wrześniu rb., po ukończeniu rozpoczętej już obecnie likwidacji Wydziału szkolnego. Likwidacja ta ma być dokonana do końca bm. W związku z tym, władze uniwersyteckie otrzymały polecenie złożenia w czasie najbliższym wszystkich rachunków bieżących i uregulowania ich, przyczym nowych zamówień i przeprowadzenia nowych instytucji nie wolno tym władzom już dokonywać.

Położenie Podola beznadziejne

Berlin. Do „Berliner Lokalanzeiger“ donoszą ze Stokholmu: prasa rosyjska określa jednogłośnie położenie Podola jako beznadziejne. Na rozkaz rządu i władz wojskowych zabierają specjalne komisje całe nowe żniwa i przewożą je na fronty wojenne.

Odezwa rządu do Dumy

Petersburg. Petersb. Aj Tel. ogłasza odezwę Tymczasowego wydziału wykonawczego Dumy państwowej, skierowaną do ludności. W odezwie tej powiedziano co następuje:

„To, co się stało z armją, jest tylko echem tego, co się obecnie dzieje w całej Rosji. Rewolucia zmiotła wszelkie autorytety. Główne zadanie rządu polega na bezzwłocznym zorganizowaniu normalnego prawidłowego systemu administracyjnego, bez którego żadna z reform przez rząd projektowanych nie może być urzeczywistnioną. Do chwili zwołania konstytuanty niedopuszczalne są żadne takie akty prawodawcze, któreby w sposób radykalny chciały zmieniać system rządów lub ustrój społeczny, a tym samym wprowadzałyby jeszcze większy zamęt w pojmowaniu przez ludność jej praw.

Na prywatnym zebraniu członków Dumy wielu posłów wystąpiło z wnioskiem zwołania sesji Dumy. Rodzianko wyraził pogląd, że odpowiedni ku temu moment psychologiczny nie nadszedł jeszcze.

Konferencja koalicji

Londyn. Biuro Reutera donosi: Lloyd George opuścił Londyn w towarzystwie Sonnina, gen. Smutsa, lorda Roberta Cecila, Bonar Lawa, oraz delegatów rosyjskich, aby przyjąć udział w konferencji z innymi delegatami państw koalicji; konferencja ma się odbyć w jednej z miejscowości południowego wybrzeża Anglji.

Stanowisko Ameryki

Do „Exchange Telegraph“ donoszą z Waszyngtonu: W kołach politycznych słychać, że pomiędzy gabinetem waszyngtońskim a rządami koalicji zawarta została umowa piśmienna w sprawie warunków pokojowych. Rząd amerykański postanowił nie przystępować do dyskusji o celach wojennych przed pobiciem Niemiec.

Zawieszenie wywozu z Ameryki

Kopenhaga. Do „National Tidende“ donoszą z Chrystjanji: Zdaje się być prawdą, iż Ameryka zawiesiła już wszelki wywóz. W chwili obecnej w portach amerykańskich przebywa wielka liczba okrętów norweskich, naładowanych i gotowych do drogi; zabroniono im opuszczać porty. Toż samo się dzieje z okrętami innych państw skandynawskich.

Rosja a Finlandja

Sztokholm. Według doniesień z Petersburga, Kierenskij zakomunikował sejmowi finlandzkiemu, iż rząd rosyjski nie może dać swej sankcji oświadczeniu sejmu w sprawie niepodległości Finlandji, jako bezprawnemu. W Helsingforsie przed gmachem sejmu odbyły się demonstracje 6,000 robotników pozbawionych pracy. Tłum niósł sztandary, na których widniały napisy: Chleba i pracy.

Minister marynarki ustąpił

Genewa. Agencja Havasa donosi, że francuski minister marynarki admirał Lecaze ustąpił ze stanowiska. Również podał się do dymisji podsekretarz stanu Denis Cochin.

Radko Dmitriew

Petersburg. Biuro Reutera donosi: Gen. Radko Dmitriew złożył z siebie dowództwo naczelne 12 armji. Miejsce jego zajmie gen. Parskij dotychczasowy wodz naczelny frontu północnego.

Pamiętajcie o szkole polskiej

OGŁOSZENIA.

AKCYJNE TOW. FABRYCZNE
DLA
BUDOWY MASZYN i WAGONÓW
NA SIMMERING

Paleca najnowszy, najlepszy i najtańszy

Aparat osuszający

(ogólna suszarnia).

Dla poszczególnych produktów gospodarstwa rolnego, środków żywnościowych, paszy, jarzyn i dla fabrykacji konserw owocowych, jako też dla wielkiego przemysłu chemicznego nadaje się preparat

D-ra Zimmermanna „Expressdarre"

Patentowany i ustawowo strzeżony, do osuszania przy pomocy pary, koksu lub też węgla. Koszty osuszenia minimalne.

Wysyłka natychmiast.

Wielka sprawność! Oszczędność w użyciu! Prosta obsługa! Preparat wszechstronnie wypróbowany. Nowa konstrukcja! Rentuje doskonale. Godne polecenia jako dodatek do gospodarczych urządzeń, młynów, gorzelni.

Henryk Grätzer

Wiedeń I, Wipplingerstrasse 34 (Börsengebäude).

291—10

ADWOKAT KRAJOWY

Dr. KAZIMIERZ OSTROWSKI

Kraków, Szewska 20.

Obrońca w sprawach karnych przed sądami wojskowe i na terytorjum okupacji Austriackiej w Polsce. 297 - 3

Dr. med. M. Kelerworm

Radom, ul. Waszawska 8 II.

Choroby wewnętrzne i dziecinne przyjmuje od $9\frac{1}{2}$—$11\frac{1}{2}$ rano i od 5—7 po południu.

338—

Seminarjum Nauczycielskie w Radomiu

własność Komisji Szkolnej Ziemi Radomskiej. Egzamina na I-szy II-gi kurs odbędą się 1-go września r. b. w gmachu Komisji, Skaryszewska 17.

353—2

Bilety do I klasy II loterji Warszawskiej nadesły do kantoru M. Szenk Radom Lubelska 28.

336—2

Pierwsza Szkoła Lekarsko-Dentystyczna

egzystująca od 1897 roku

Lekarza dentysty Ludwika Szymańskiego

w Warszawie, Marszałkowska 151 dawniej Nowomiodowa № 1.

Nagrodzona na wystawie Hygienicznej medalem

Przyjmuje nowowstępujących z 6-cio klasowym wykształceniem. Wiadomość i program w kancelarji Szkoły bezpłatnie. 286—6

PRZESZŁO 1,000,000

moich ręcznych szpulek do szycia jest w użyciu. Praktyczne to ręczne narzędzie dla każdego służy do łatania rzeczy ze skóry, uprzęży, pasów, obuwia, worków ze skór, żagli, okryć wozowych, worów, etc. Ważny to wynalazek dla żołnierzy. Dla odsprzedających rabat. Całość aparatu przy zapłaceniu naprzód 4 kor. 20 hal., zaś za zaliczką 4 k. 50 h. W pole wysyła się tylko za zapłatą naprzód. P. E. Lachmann, Wiedeń IX, Moserg. 3, Abt. 10. 328—6

Skład Instrumentów Muzycznych

J. GOLMERA

przeniesiony zostanie

do Sklepu

przy ulicy Lubelskiej № 33.

334—2

CHOROBY PŁUCNE SĄ ULECZALNE.

Po wielokrotnych próbach doszli lekarze do wniosku, że jedynie **Fagosol** leczy radykalnie choroby płucne.

Fagosol zalecany wskutek tego przez powagi lekarskie leczy szybko. ◆ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆

BRONCHIT, GRUŹLICĘ, KASZEL, ASTMĘ, i KOKLUSZ.

Sposób użycia przy każdym flakonie 317—2

Dostać w aptekach i składach aptecz ych.

TOWARZYSTWO AKCYJNE

Fabryki Wag „W. Hess"

w LUBLINIE,

w celu ułatwienia spraw związanych z nabyciem wag. nowych i dokonania remontu wag starych otworzyło z dniem 1 sierpnia r. b. **Czasowy Oddział w Radomiu przy ul. Lubelskiej Nr. 15 w posesji hotelu Rzymskiego**, w którym uskuteczniana będzie:

a) **sprzedaż wag nowych i ciężarków cechowanych.**
b) **remont wag starych, łącznie z urzędowym cechowaniem na miejscu.**

321—2

Szkoła lekarsko-dentystyczna

A. TROPPA

Warszawa, Marszałkowska 116, róg Złotej.

Zapis słuchaczy, z najmniej 6-cio klas. świadectwami, rozpoczął się. Informacji udziela kancelarja szkoły. Lecznica zębów otwarta od 9-ej rano do 8-ej wieczór. 349—6

LOSY 5-ej klas. Król. Węg. Lot. Klas. są do nabycia i do odnowienia po cenach urzędowych.

GRAĆ MOŻNA OD 2-ch KORON

w Głównej Agenturze Król. Węg. Lot. klas. na KRÓLESTWO POLSKIE **M. MORAJNE i S-ka Radom** ul. Lubelska № 31, vis-a-vis Cerkwi w lokalu po „ZŁOTYM ULU".

UWAGA: Losy naszej Agentury zaopatrzone w czerwony okrągły stempel naszej firmy.

Redaktor i wydawca: Szczęsny Jastrzębowski. Druk „J. K. Trzebiński"-Radom
Za pozwoleniem cenzury wojennej